

Hjælp din kollega i gang med

ERHVERVS- UDDANNELSE

FOR VOKSNE

Guide:

NYE KRAV TIL
VOKSEN-
LÆRLINGE

**Direktør
giver alle
ansatte
uddan-
nelse**

**Thomas
uddanner
sig efter**

**Svendebrev
gav Jannie job
efter fyring**

EN UGE EFTER, JANNIE BLEV FYRET
SOM TJENER, HAVDE HUN ET NYT JOB

21 ÅR
som ufaglært

Indhold

4

Svendebrev er Jannies våben i job-kampen

En uge efter, Jannie blev fyret som tjener, havde hun et nyt job

10

Torben vil uddanne alle sine ansatte

Alle ufaglærte chauffører i transportfirmaet Bach & Pedersen Fragt skal have et svendebrev

6 Tager svendebrev efter 21 år som ufaglært

8 De bedste argumenter for erhvervsuddannelse

Her kan du læse, hvad der virkede for Per, Jannie, Morten og Lars, da de skulle overbevise chefen og kollegaerne

11 Jeg er blevet bedre til mit arbejde

Peter lærte meget af at tage erhvervsuddannelsen som chauffør

12 Jobrotation giver dygtigere ansatte i Jensen's Køkken

Få en gratis vikar, mens de ansatte tager en uddannelse

14 Fra ufaglært chauffør til faglært VVS'er

Jens-Erik har efter 10 i et førerhus sluppet lastbilrattet for i stedet at gribe rørtangen og uddanne sig til VVS'er

16 Guide: Bliv voksenlærling med voksenløn

18 Forkortelser

19 Nyttige hjemmesider og telefonnumre

KÆRE TILLIDSVALGTE

I hånden har du et magasin om erhvervsuddannelse.

Her får du gode råd til, hvordan du overbeviser dine ufaglærte kollegaer om at tage en erhvervsuddannelse og chefen om gevinsterne ved at uddanne de ufaglærte ansatte. For som faglærte står dine kollegaer stærkere på arbejdsmarkedet, og de kan bedre hjælpe

jeres virksomhed med at løbe fra konkurrenterne på markedet.

I magasinet møder du tjeneren Jannie, som fik nyt job under en uge efter, hendes arbejdsplads lukkede. Det skyldtes blandt andet, at hun nåede at tage en erhvervsuddannelse for voksne, inden hun blev fyret.

Du kan også læse om Torben, direktør i transportfirmaet Bach & Pedersen Fragt, som er sikker på, at uddannelse betaler sig. Derfor er han gået i gang med at uddanne alle sine ufaglærte chauffører.

Og så er der Carsten, Thomas og Jens-Erik, der enten er i gang eller allerede har taget en erhvervsuddannelse som voksne. Deres gode historier kan hjælpe dig med at sætte gange i uddannelse på din arbejdsplads. ■

Med venlig hilsen

Svendebrev er Jannies våben i job-kampen

En uge efter, Jannie blev fyret som tjener, havde hun et nyt job. Årsagen var det svendebrev, hun fik, før arbejdspladsen lukkede.

Jannie Rosenstrøm Jørgensen (38 år) står en novemberdag i 2013 foran Hotel Scandic Kongens Ege i Randers. Hun er netop gået ud af den hvide etagebygning for sidste gang. For hotellet lukker, og Jannie er blevet fyret sammen med 22 fuldtidsansatte kollegaer.

Men Jannie er fortrøst-

ningsfuld. For godt nok står hun med en fyresedel i den ene hånd, men i den anden har hun et svendebrev.

– Uddannelsen var en kæmpe fordel for mig. Der er kamp om jobbene, og arbejdsgiverne vil altid vælge den faglærte over den ufaglærte tjener. Så hvis jeg havde været ufaglært, da hotellet lukkede, havde jeg ikke fået nyt job så hurtigt, siger Jannie.

Der gik under en uge, før Jannie fik det job, som hun stadig har i dag. Hun er stukket til søs for at arbejde som tjener på Oslobåden Pearl Seaways, der sejler mellem København og Oslo.

– Jeg er glad for det spark bagi, jeg fik, da hotellet lukkede. For selvom jeg var glad for mit gamle arbejde, savnede jeg faglige udfordringer, og det har jeg fået nu, fortæller hun.

Uddannelse var et krav

Jannie startede som ufaglært reservetjener på Hotel Scandic i Aarhus i 2003, mens hun læste til serviceøkonom i turisme. Da hun var færdig med sin uddannelse, overtalte Jannies chef hende til at blive fastansat. Og Jannie sagde ja på den betingelse, at hun ville få lov til at uddanne sig til faglært tjener.

Selvom Jannie skiftede arbejdsplads til Kongens Ege i Randers, fik hun sin uddannelse. Hun startede i 2011 og var færdig allerede i 2012, fordi hun med sin

“

Jeg følte egentlig, at jeg vidste stort set alt om at være tjener. Men det gjorde jeg ikke, viste det sig, og jeg lærte rigtig meget på skolen

Jannie Rosenstrøm Jørgensen, tjener på Oslobåden

Jannie Rosenstrøm Jørgensen blev faglært tjener og stak til søs.

lange erfaring som ufaglært kunne nøjes med at bruge to gange 10 uger på skolebænken.

– Jeg havde allerede en god basisviden, da jeg startede, og jeg følte egentlig, at jeg vidste stort set alt om at være tjener. Men det gjorde jeg ikke, viste det sig, og jeg lærte rigtig meget på skolen, siger hun.

Jannie er ikke fastansat på Oslobåden, men siden hun tog jobbet, har hun arbejdet fuldtid og stævner ud med Oslobåden to uger om måneden. Bagefter har hun to ugers fri. Selvom hun arbejder

på gyngende grund, er hun med sin uddannelse stensikker i sin faglighed.

– Det betyder rigtig meget for mit arbejde, at jeg har fået den her uddannelse. Det giver en større ro, fordi jeg bedre og mere sikkert kan svare på spørgsmål fra gæsterne om vinen og maden. Og så gav det mig også ny energi og arbejdsglæde at få et pusterum efter ti år som tjener, fortæller hun.

Jannie tog sin tjeneruddannelse som en GVU, Grunduddannelse for voksne. Fra 1. august 2015 bliver GVU'en erstattet af den nye EUV, Erhvervsuddannelse for voksne. ■

CHEF:

DER ER EN SIKKERHED I AT VÆLGE EN FAGLÆRT

Svendebrevet vejer tungt, når Oslobådens restaurant-chef skal ansatte nye tjenere. For så er han sikker på, at de kan deres kram, fortæller han.

DET ER VIGTIGT for rederiet DFDS, der står for ruten mellem København og Oslo, at kvaliteten er i top på restauranterne på færgerne. Og en vigtig brik er de tjenere, der serverer gæsterne.

Det fortæller Christian Carlsen, chef for restauranterne på Pearl Seaways, der er en af de to færger, der sejler på ruten. For at sikre kvaliteten ser han blandt andet på, om ansøgere til tjenerstillinger er faglærte.

– Hvis to ansøgere ellers er lige gode, når det kommer til erfaring og personlighed, ville jeg altid vælge den faglærte over den ufaglærte. For det giver en sikkerhed for mig som leder, at jeg ved, at tjeneren har styr på al basisviden om vinen, maden, de korrekte metoder for servering og så videre, siger han. ■

Thomas
Madsen

Tager svendebrev efter 21 år som ufaglært

Med et langt arbejdsliv som ufaglært bag sig kan Thomas nu tage en erhvervsuddannelse på under tre år. Det skyldes, at hans erfaring gør uddannelsen væsentligt kortere.

Efter et halvt arbejdsliv som ufaglært operatør på Odense Marcipan skal Thomas Madsen (44 år) nu på skolebænken.

I februar 2015 starter han på erhvervsuddannelsen som procesoperatør, og han glæder sig til svendebrevet.

– Jeg har jo masser af erfaring, men jeg har ingen uddannelse og dermed ikke papir på det, jeg kan. Og jeg glæder mig virkelig meget, både til at lære en masse og til at bruge det, jeg lærer, i mit arbejde, siger Thomas.

Han har valgt at tage springet fra ufaglært til faglært, fordi han gerne vil blive bedre til sit job og måske få nye opgaver i virksomheden, men også fordi det giver ham større job-sikkerhed.

– Som ufaglært er der hele tiden utryghed i forhold til at miste jobbet, og det kan være meget svært at finde et andet job. Men ledigheden for faglærte procesopera-

Som ufaglært er der hele tiden utryghed i forhold til at miste jobbet, og det kan være meget svært at finde et andet job. Men ledigheden for faglærte procesoperatører er tæt på nul procent.

*Thomas Madsen,
operatør i Odense Marcipan*

tører er tæt på nul procent, fortæller Thomas.

Erfaring giver uddannelses-rabat

Han får sit svendebrev allerede i 2017 og skærer dermed over et år af, hvad uddannelsen normalt tager at gennemføre. Det skyldes, at han

tager erhvervsuddannelsen som voksen, og derfor kan bruge al sin erfaring til at få nedsat tiden på skolebænken og i praktik.

Under uddannelsen skal Thomas igennem otte skoleforløb og ellers være i praktik på Odense Marcipan. Ud over at udføre sit normale job som operatør, skal han prøve andre

NYE MULIGHEDER FOR AT BLIVE FAGLÆRT SOM VOKSEN

FAKTA

- Fra 1. august 2015 bliver EUV, Erhvervsuddannelse for voksne, den direkte vej til svendebrevet, hvis du er over 25 år. Den erstatter GVU'en, Grunduddannelse for voksne.
- EUV er for voksne over 25 år, og er som hovedregel kortere end en ungdomserhvervsuddannelse.
- Uddannelsen bliver kortere, hvis du har erfaring og uddannelse i forvejen.
- Skolen foretager en såkaldt realkompetencevurdering og fastlægger på den baggrund dit konkrete uddannelsesforløb og uddannelsens længde.
- Skolen ser især på, om du har erhvervs erfaring, om din erhvervs erfaring er relevant for den uddannelse, du vil tage, og om du har taget andre kurser og uddannelser.

En erhvervsuddannelse veksler mellem undervisning på en skole og perioder i praktik. Har du relevant praktisk erfaring, kan du tage en EUV helt eller delvist uden praktikforløb. Læs mere om erhvervsuddannelser for voksne ved at søge på EUV på www.ug.dk.

jobfunktioner af, blandt andet i laboratoriet og i teknisk afdeling.

– Det bliver spændende at lære andre dele af virksomheden at kende, nu hvor jeg har været her i 21 år, siger Thomas.

Han får løn under uddannelsen, så den eneste økonomiske konsekvens for ham er, at han ikke får de tillæg for at arbejde skæve tider, som han er vant til.

Når han er færdig med uddannelsen, skal han som udgangspunkt tilbage i samme stilling til samme løn, men han forventer alligevel en ny hverdag.

– Mine chefer har sagt, at hvis de kan se mere potentiale i mig, når jeg er uddannet, så vil de udnytte det. Og derfor håber jeg på, at jeg kan få nogle flere opgaver og blive inddraget mere i projekter. Og så håber jeg selvfølgelig også på, at jeg kan forhandle mig til en højere løn på sigt, siger Thomas. ■

Lær DANSK OG MATEMATIK

- Har du svært ved for eksempel dansk eller matematik, kan du tage et kursus, før du starter på en erhvervsuddannelse for voksne.
- Du kan tage Forberedende Voksenundervisning, FVU, der er dansk eller matematik rettet mod voksne, der har svært ved at læse eller regne.
- Du kan også tage Almen Voksenuddannelse, AVU. Her svarer niveauet til 9. og 10. klasse, og du kan blandt andet vælge dansk, engelsk, matematik, naturvidenskab og samfundsfag.

DE BEDSTE ARGUMENTER FOR ERHVERVSUDDANNELSE TIL VOKSNE

Overbevis kollegaerne:

“

Du skal gøre det for dig selv, for det giver en enorm arbejdsglæde at have taget en uddannelse. Hvis man har arbejdet længe samme sted som ufaglært, kan man godt gå lidt i stå, og det giver et godt skub at blive udfordret på sin faglighed. Det giver også ro i maven, at du ved, at den dag din arbejdsplads lukker, så står du foran i køen.

*Jannie Rosenstrøm Jørgensen,
tjener på Oslobåden og tidligere tillidsrepræsentant
på Hotel Scandic Kongens Ege*

“

Det er ikke en jobgaranti at tage en uddannelse, men man står alt andet lige stærkere med en uddannelse på CV'et. Derudover giver en uddannelse en anden indsigt i for eksempel de maskiner og processer, du arbejder med, og derfor bliver arbejdet mere interessant.

*Per Sørensen, tillidsrepræsentant
på Odense Marcipan*

Har du styr på argumenterne for en faglært uddannelse? Her kan du læse, hvad der virkede for Per, Jannie, Morten og Lars, da de skulle overbevise chefen og kollegaerne.

Overbevis chefen:

“

Man får gladere og dygtigere medarbejdere, hvis man sørger for at uddanne dem. Det har i det hele taget givet en helt anden atmosfære og sammenhold i virksomheden, at vi er gået i gang med uddannelsesprojektet. Og jeg er ikke i tvivl om, at det også er med til at fremtidssikre virksomheden.

*Morten Blak Andreasen, tillidsrepræsentant
i Bach og Pedersen Fragt*

“

Det kan helt sikkert betale sig at uddanne sit personale, for jo mere viden, vi har ude på gulvet, jo mere ejerskab får de ansatte også over deres eget arbejde. Og det vil betyde færre fejl og engagerede medarbejdere, der går mere op i deres arbejde.

*Lars Thulstrup, tillidsrepræsentant
i Jensen's Køkken*

Torben vil uddanne alle sine ansatte

Alle ufaglærte chauffører i transportfirmaet Bach & Pedersen Fragt skal have et svendebrev. Det er direktør Torben Bachs ambitiøse plan. For det betaler sig, siger han.

Kolde dieselmotorer starter arbejdsdagen med høje brøl på transportfirmaet Bach & Pedersen Fragts terminal i Randers. I førerhusene skvulper friskbrygget kaffe i kopholderne, mens chaufførerne sætter i første gear og stævner ud på dagens køreplan.

På overfladen ligner Bach & Pedersen Fragt enhver anden transportvirksomhed. Men en snak med direktøren afslører, at lige netop denne transportvirksomhed er noget særligt.

– Vi har et mål om, at alle ufaglærte chauffører og terminalarbejdere skal have en erhvervsuddannelse inden 2020, siger Torben Bach, der er direktør og medejer af Bach & Pedersen Fragt.

Projektet med at uddanne alle ufaglærte begyndte i slutningen af 2012. Og resultatet er tydeligt. Ud af firmaets 75 chauffører og terminalarbejdere er 46 faglærte, og det er 25 flere faglærte end for to år siden.

– Ud over at blive dygtigere chauffører ved at få en uddannelse, bliver folk også mere motiverede, og de går mere op i deres arbejde,

fortæller Torben.

I marts 2015 får endnu fem chauffører et svendebrev, og der er allerede ansatte, der er skrevet op til at starte på uddannelsen i 2015, i 2016 og i 2017.

Det koster en smule at sætte så mange ansatte på skolebænken. Blandt andet får chaufførerne lidt over fire kroner mere i timen som faglærte. Men Torben er ikke i tvivl om, at det kan betale sig alligevel.

– Dels tror jeg på, at vores kunder efterspørger dygtige, uddannede chauffører. Dels er det en stor gevinst, at uddannelse er med til at holde på medarbejderne, så vi slipper for hele tiden at skulle lære nye folk op, siger han.

Ud over at blive dygtigere chauffører ved at få en uddannelse, bliver folk også mere motiverede, og de går mere op i deres arbejde.

*Torben Bach,
administrerende direktør
i Bach & Pedersen Fragt*

Undgår fyringer

Idéen om, at alle ufaglærte skal have et svendebrev opstod, da Bach & Pedersen Fragt i november 2012 skulle fyre fire mand. Ved at sende 18 ufaglærte på uddannelse og derved spare lønnen i de uger, de var på skole, lykkedes det at undgå fyringerne. Og siden er uddannelse blevet sat i system.

Kurt Rinhack, virksomhedskonsulent på Aarhus Tech, der udbyder AMU-kurser og erhvervsuddannelser, har hjulpet Bach & Pedersen Fragt med at lave uddannelsesplanen.

– Jeg planlægger altid et uddannelsesforløb, der er skræddersyet efter det, virksomhederne har brug for. For eksempel har mange virksomheder høj- og lavsæsoner, og så sørger jeg for at lægge skoleperioderne i lavsæsonen. Der er også mange muligheder for økonomisk støtte, så uddannelse behøver ikke koste noget særligt, siger han. ■

Få fat i din lokale VIRKSOMHEDSKONSULENT

Ring til VEU-centrene på
70 10 10 75

Peter Thyregod Jensen

Chauffør:

JEG ER BLEVET BEDRE TIL MIT ARBEJDE

2

Den ambitiøse plan om at uddanne alle chauffører var med til at sikre Bach & Pedersen Fragt en plads i finalen ved 3F's kåring af Årets Arbejdsplads 2014. Firmaet endte på en 2. plads.

Selvom Peter har kørt lastbil som ufaglært i 28 år, lærte han meget af at tage erhvervsuddannelsen som chauffør.

SOM 22-ÅRIG satte Peter Thyregod Jensen sig bag rettet som ufaglært chauffør, og der har han siddet lige siden. Nu har han som 50-årig taget en erhvervsuddannelse som chauffør.

– Jeg er helt klart blevet bedre til mit

arbejde. Blandt andet lærte vi om at transportere farligt gods og sikre os mod ulykker. Og det er helt klart en viden, jeg kommer til at bruge, for-

tæller Peter, der har arbejdet i Bach & Pedersen Fragt siden 2012.

Han fik sit svendebrev i april 2014 efter 14 måneders uddannelse, hvoraf 14 uger var på skolebænken.

– Jeg ville gøre det igen, og jeg anbefaler alle mine kollegaer at tage uddannelsen, siger Peter. ■

Carsten
Sørensen

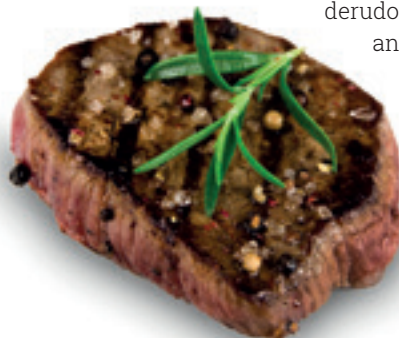
Jobrotation giver dygtigere ansatte i Jensen's Køkken

Få en gratis vikar, mens de ansatte tager en uddannelse. Det tilbud siger Jensen's Køkken ikke nej til, og det er godt for firmaet, de ansatte og de ledige.

Før kødsaften løber ud mellem tænderne på de seks millioner kunder, der hvert år stikker gafflen i en bøf på en af Jensen's Bøfhus' 50 restauranter, har kødet med stor sandsynlighed været forbi Carsten Sørensen (50 år).

Han arbejder som lagermedarbejder på Jensen's Køkken i Struer, der leverer fødevarer til restauranterne og derudover producerer blandt andet barbecue-pro-

dukter, færdigretter, salater og marinader, der hovedsageligt sælges til den danske og svenske detailhandel.

Vi får reelt tilskud til at uddanne vores personale. Og det ville være tåbeligt af os ikke at tage imod det tilbud.

*Morten Sørensen,
fabrikschef i Jensen's Køkken*

Carsten har arbejdet hele livet, først som tarmrener i 20 år og senest som lagermand på Jensen's Køkken i fem år. Men selvom han har masser af erhvervs erfaring, tøvede han ikke med at sige ja, da han fik tilbudt en erhvervsuddannelse som lageroperatør.

– Jeg kan helt bestemt bruge uddannelsen, for nu har jeg fået et stykke papir på det, jeg kan. Man ved jo aldrig, hvad der sker i fremtiden, og det giver en tryghed, for det er alt andet lige lettere at få et arbejde,

hvis man har en uddannelse, siger Carsten.

Han fik fuld løn under uddannelsen, som han afsluttede i sommeren 2013. I alt var Carsten på skolebænken i 21 uger over en periode på 1,5 år. Og det kunne lade sig gøre, fordi Jensen's Køkken fik en ledig i jobrotation ind som vikar i stedet for Carsten.

– Ved at vi kan få en vikar ind via jobrotation, når vores medarbejdere er på skole, får vi reelt tilskud til at uddanne vores personale. Og det

– Vi kommer til at mangle faglært arbejdskraft, fordi vores produktionsapparat hele tiden får et højere teknologiindhold. Det kræver simpelthen en højere faglighed at arbejde i produktionen end tidligere, siger uddannelseschef i Grundfos, Finn Brøndum, der forventer, at mere uddannelse vil få produktiviteten til at stige.

De 23 bliver uddannet som faglærte elektronikoperatører eller industrioperatører. Og mens de ansatte er på skole, får Grundfos ledige ind i jobrotation i stedet. ■

ville være tåbeligt af os ikke at tage imod det tilbud, siger Morten Sørensen, fabrikschef i Jensen's Køkken.

Ledige fik job

Firmaet startede med jobrotation for to år siden, og på den tid har tre ansatte fået en erhvervsuddannelse. Omvendt har Jensen's Køkken haft tre ledige inde som vikarer.

– Blandt andet har vi haft en inde og hjælpe i vores indkøbsafdeling. Og hende har valgt at ansætte efterfølgende, siger Morten.

Ud over at uddanne de ansatte kan Jensen's Køkken holde på flere folk i lavsæsonen. Virksomheden har omkring 60 timelønnede produktionsmedarbejdere ansat i højsæsonen, men har kun arbejde til cirka 40 folk i lavsæsonen. Men ved at sende folk på uddannelse, sparer Jensen's Køkken lønnen, fordi virksomheden får lønrefusion i de uger, medarbejderne er på skole.

– Det er enormt vigtigt for at holde på så mange medarbejdere som muligt i lavsæsonen, så vi ikke skal til at lære for mange nye op i højsæsonen. Anciennitet er enormt vigtig for en virksomhed som vores, for medarbejderne bliver hele tiden bedre til deres arbejde. Og det er lige meget, om du er gårdfejer eller fabrikschef, siger Morten. ■

FAKTA

JOBROTATION

→ Med jobrotation kan virksomheden sende medarbejdere på erhvervsuddannelse, mens vikarer gør arbejdet.

→ Medarbejderne på erhvervsuddannelse får løn som normalt, men virksomheden får tilskud til løn og uddannelsesudgifter.

Virksomheden kan søge jobrotationsydelse, når den ansætter en ledig vikar mindst 10 timer om ugen. I 2014 er ydelsen for private virksomheder 198 kroner i timen. For offentlige virksomheder er den 176 kroner i timen. Pengene kan bruges til at dække vikarens løn og medarbejderens udgifter til uddannelse.

Jens-Erik skifter spor:

Fra ufaglært chauffør til faglært VVS'er

Jens-Erik har sluppet lastbilrattet for i stedet at gribe rørtangen og uddanne sig til VVS'er. Jeg er førstklar til at uddanne mig nu, siger han

Efter 10 år som ufaglært lastbilchauffør har Jens-Erik Graff (35 år) skiftet vognbane og er nu i gang med en erhvervsuddannelse som VVS'er.

Han har fået praktikplads i VVS-firmaet Dansk Varme Service, hvor han startede i oktober 2013. Og Jens-Erik har ikke fortrudt et sekund, at han valgte at komme i gang med uddannelsen.

– Det er enormt spændende at arbejde i det her fag, fordi der sker så

meget inden for energiløsninger og optimering af fjernvarmeanlæg. Og på den måde er det et fremtidssikret fag, siger Jens-Erik.

Han tager uddannelsen som VVS- og energispecialist, der tager et halvt år

Jens-Erik
Graff

længere end en almindelig VVS-uddannelse. I alt skal han igennem 60 uger på skolebænken, og ellers skal han være ude i virksomheden som voksenlærling. Hvis alt går vel, får han sit svendebrev i august 2017.

For skoletræt til uddannelse

Efter folkeskolen var Jens-Erik for skoletræt til at tage en uddannel-

se, så han tog forskellige ufaglærte job, inden han som 25-årig fik jobbet som lastbilchauffør.

– Set i bagklogskabens klare lys skulle jeg have

Efter folkeskolen var Jens-Erik Graff skoletræt, men nu er han ved at uddanne sig til VVS'er.

Mange giver mig et skulderklap og siger, at de synes, det er sejt, at jeg tager en uddannelse i min alder. Og jeg oplever i hvert fald slet ikke, at folk ser skævt til det.

Jens-Erik Graff, voksenlærling i Dansk Varme Service

taget en uddannelse dengang, men jeg var ikke klar, og jeg er trods alt glad for, at jeg er kommet i gang nu, siger han.

Og der er ifølge Jens-Erik også fordele ved at have nogle år på bagen, før man starter på uddannelsen.

– Som voksenlærling er du selvfølgelig mere erfaren end de unge lærlinge, der kommer direkte

fra folkeskolen. Jeg vidste godt, hvordan rørtangen skulle vende, da jeg startede.

Selvom han oplever, at nogle kunder og kollegaer bliver overraskede, når han fortæller, at han er lærling og derfor kan være i tvivl om, hvordan man løser forskellige

opgaver, så er deres reaktion altid positiv.

– Mange giver mig et skulderklap og siger, at de synes, det er sejt, at jeg tager en uddannelse i min alder. Og jeg oplever i hvert fald slet ikke, at folk ser skævt til det, siger Jens-Erik. ■

FAKTA

Kilde: AE-rådet, "Fra faglært til ufaglært giver bonus i baglommen", 2010.

TJEN MILLIONER PÅ AT BLIVE FAGLÆRT

I løbet af et arbejdsliv tjener en erhvervsuddannet i gennemsnit 11 millioner kroner efter skat. Ufaglærte tjener til sammenligning 9,3 millioner kroner. Det giver en forskel på 1,7 millioner kroner målt på et helt arbejdsliv.

"VOKSENLÆRLINGE VED HVAD DE VIL"

Voksenlærlinge koster lidt mere i løn end almindelige lærlinge. Men man får også mere for pengene, fortæller Jens-Eriks chef.

SELVOM EN voksenlærling skal have en smule mere i løn end en almindelig lærling, får virksomheden også en mere erfaren og målrettet medarbejder.

Det mener Jens-Erik Graffs chef, Henrik Pasgård, der som afdelingsleder for Dansk Varme Service i

Midt- og Østjylland, har haft både almindelige lærlinge og voksenlærlinge under vingerne.

– Voksenlærlinge ved, hvad de vil, hvorimod de, der kommer lige fra skolen, ikke er lige så seriøse. I Jens-Eriks tilfælde har han jo gået i flere år med en drøm om at komme i gang med en uddannelse, så

han vil virkelig gerne, og han går meget op i det. Og det er vigtigt, når man skal lære faget, siger han.

Dansk Varme Service skal give Jens-Erik cirka 125 kroner i timen under hele uddannelsen, mens en almindelig lærlings løn starter på omkring 60 kroner i timen og stiger til lidt over 100 kroner på det sidste løntrin i slutningen af uddannelsen.

Men den højere løn bliver kompenseret ved, at Dansk Varme Service får et tilskud på 30 kroner pr. arbejdstime de første to år af Jens-Eriks praktiktid. Og ved at virksomheden får refunderet stort set hele Jens-Eriks løn i de uger, han er på skole. ■

*Din guide til
at blive*

voksenlærling med voksenløn

Hvem kan blive voksenlærling?

- Ufaglærte eller ledige, som er fyldt 25 år, kan blive voksenlærlinge, hvis praktikvirksomheden vil betale den højere lærlingeløn.
- Er du uaglært, kan du gå i voksenlære med det samme.
- Ledige med en forældet uddannelse kan komme i voksenlære efter to måneders ledighed.
- Hvis din uddannelse ikke er forældet, kan du først komme i voksenlære efter 12 måneders ledighed.

Hvordan ansøger jeg?

- Start med at tale med virksomheden og få dem til at nikke til ideen om en praktikplads.
- Kontakt jobcentret, så de kan godkende aftalen og hjælpe med at søge tilskud til virksomheden.

Hvad gør jeg, hvis jeg bliver i tvivl om noget?

- Kontakt din lokale fagforening. De ved alt om uddannelse og sidder klar ved telefonen for at hjælpe.

Hvor meget får jeg i løn?

- Som voksenlærling får du minimum branchens mindsteløn.

Hvad får virksomheden i tilskud?

- Virksomheden kan få et tilskud på 30 kr. i timen i 2 år efter uddannelsesaftalens start, hvis du er uaglært. Er du ledig, får virksomheden 40 kr. i timen, og kan få tilskud i hele den periode, du er under uddannelse.
- Når lærlingen deltager på skoleophold, kan virksomheden få refusion for lønudgiften.
- Der kan laves kombinationsaftaler, hvor to eller flere virksomheder går sammen om at ansætte en voksenlærling. På den måde deles de om lærlingen.
- Ansøgningen om tilskud skal sendes senest én måned efter, at uddannelsesaftalen er påbegyndt, hvis virksomheden skal have det fulde tilskud.

Kan du ikke overtale din arbejdsgiver til at betale voksenløn, har du altid muligheden for at blive lærling på almindelige vilkår.

Forkortelser

i uddannelsessystemet

Det kan være svært at finde rundt i alle forkortelserne i uddannelsessystemet. Her er en samling af de oftest anvendte.

AMU

Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU-kurser). Som faglært og ufaglært kan du tage efteruddannelse på AMU-kurserne.

AU

Akademiuddannelser er en kort videregående voksenuddannelse, som kan læses på deltid på erhvervsakademier i hele landet.

AVU

Almen voksenuddannelse. AVU er undervisning for voksne. Niveaueet svarer til 9. og 10. klasse.

EUC

Erhvervsuddannelsescenter er et navn, som mange tekniske skoler med AMU-kurser og erhvervsuddannelser bruger.

EUD

Erhvervsuddannelser for unge under 25 år.

EUV

Erhvervsuddannelser for voksne over 25 år. EUV er særligt tilrettelagte erhvervsuddannelser for voksne på 25 år og derover. En EUV er et målrettet forløb, der som hovedregel er kortere end en ungdomserhvervsuddannelse. Hvordan din uddannelse sammensættes, afhænger af den erfaring og uddannelse, du har i forvejen. EUV'en erstatter 1. august 2015 GUV'en.

FVU

Forberedende Voksenundervisning. Undervisning i dansk eller matematik for voksne, der har svært ved at læse eller regne.

KVU

Kort videregående uddannelse. Erhvervsakademiuddannelser, der bygger på forudgående erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse.

SVU

Statens VoksenUddannelsesstøtte. Økonomisk hjælp til folk, der ønsker at efter- eller videreudanne sig. Satsen er 80 procent af højeste dagpengesats. Læs mere på www.svu.dk

VUC

VUC er en betegnelse for nogle voksenuddannelsescentre. De udbyder forskellige former for uddannelse rettet mod voksne kursister, for eksempel forberedende voksenundervisning (FVU), almen voksenuddannelse (AVU), ordblindeundervisning og hf.

VEU-center

Voksen- og efteruddannelsescenter. Samarbejde mellem de skoler, der udbyder voksenuddannelse og efteruddannelse. Der er 13 VEU-centre i landet. Læs mere på www.veu-center.dk

VEU-godtgørelse

Voksen- og efteruddannelsesgodtgørelse svarer til 80 pct. af højeste dagpengesats. Formålet med VEU er at give voksne mulighed for at deltage i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau. Læs mere på www.veug.dk.

VVU

Videregående voksenuddannelser er korte videregående uddannelser (KVU). De kaldes også for akademiuddannelser. De er opbygget som deltidsuddannelser over op til tre år.

GVU

Med en GUV kan du gennemføre et individuelt tilrettelagt skoleforløb uden at skulle have en uddannelsesaftale med en virksomhed. Bemærk: GUV afskaffes fra 1. august 2015 som led i, at erhvervsuddannelse for voksne, EUV, oprettes. Herefter er det ikke muligt at påbegynde GUV, men en GUV påbegyndt før denne dato kan færdiggøres.

Nyttige hjemmesider og telefonnumre

Det kræver bare et par klik med musen eller et hurtigt telefonopkald at sende kollegaer på uddannelse.

Ug.dk

På UddannelsesGuiden finder du information om erhvervs-, efter-, og videreuddannelse, samt job og arbejdsmarkedsforhold i Danmark. Det er også her, du får vejledning om uddannelse og økonomi, ligesom du kan finde kontaktoplysninger og links til lige netop den uddannelse, du vil vide mere om. UddannelsesGuiden giver også direkte uddannelsesvejledning via mail, chat eller telefon. Ring 70 22 22 07.

FremtidenErFaglaert.dk

På Fremtidenerfaglaert.dk kan virksomheder og privatpersoner læse alt om erhvervsuddannelser for voksne og få hjælp til at finde rundt i de mange ordninger og muligheder, der er for voksenlærlinge. På hjemmesiden kan man også finde kontaktinformationer på det lokale jobcenter, der kan hjælpe en i gang med uddannelse.

Veu-center.dk

På Veu-center.dk kan privatpersoner og virksomheder få vejledning om, hvilke muligheder der findes for erhvervsuddannelser for voksne. På hjemmesiden kan du læse om voksen- og efteruddannelse. Du kan også ringe på 70 10 10 75 for at få hjælp og vejledning.

Uddannelse gør dig dygtigere, hæver din løn og firmaets produktivitet

Her i magasinet får du gode råd og tips til, hvordan du og kollegaerne får sat gang i erhvervsuddannelsen på jeres arbejdsplads. Der er ingen grund til at lade være.

Hjælp din kollega i gang med

EFTER- UDDANNELSE

I magasinet om efteruddannelse kan du læse, hvordan du og kollegaerne bliver dygtigere til jobbet ved at tage på AMU-kursus.

Hjælp din kollega i gang med

VIDERE- UDDANNELSE MENS DU ARBEJDER

I magasinet om videreuddannelse kan du læse om mulighederne for at bygge oven på svendebrevet med en kort videregående uddannelse, samtidig med at du passer dit normale arbejde.